

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

4000, град Пловдив, район Централен, ул. „Д-р Никола Ковачев“ № 7, тел.: 032/643 087,
с втори адрес ул. „Паганини“ № 1, тел.: 032/643 142
email: zora@dg.plovdiv.bg ; <https://zora-plovdiv.com>

Утвърдил.....

Дора Янева

Директор на ДГ „Зора“

Гр. Пловдив

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ

НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И

ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦА ОТ УЯЗВИМИ

ГРУПИ В ДГ „ЗОРА“ ГР. ПЛОВДИВ

ЗА УЧЕБНАТА 2023-2024 ГОДИНА

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

4000, град Пловдив, район Централен, ул. „Д-р Никола Ковачев“ № 7, тел.: 032/643 087,
с втори адрес ул. „Паганини“ № 1, тел.: 032/643 142
email: zora@dg.plovdiv.bg ; <https://zora-plovdiv.com>

ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на програмата е да осигури условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно, независимо от етническата им принадлежност, майчин език, способности, заболявания или увреждания.

Настоящата Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца от уязвимите групи е разработена при съобразяване нормите на Закона за предучилищното и училищното образование, Наредбата за приобщаващото образование - определяща държавния образователен стандарт за приобщаващото образование и в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата от уязвими групи.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността. На децата в системата на предучилищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина съобразно индивидуалните му потребности. Тя е насочена към развитие на потенциала на всяко дете в детската градина.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности. Оценката на индивидуалните потребности на дете е процес на събиране и анализиране на специфична информация за неговото функциониране – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес и възможност за реализация.

Уязвими групи са: деца със СОП, деца с хронични или двигателни заболявания, деца застрашени или жертва на насилие, деца на самотни родители, сираци и полусираци, многодетни семейства, деца чиито родители са на работа в чужбина, деца от различни етнически групи, деца в риск, деца бежанци, деца с изявени дарби.

Дете в риск е дете: без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или родителските им права са ограничени. Жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всяко друго нехуманно или унижително отношение, наказание в или извън семейството му. В опасност от увреждане на физическо, психическо, морално, интелектуално развитие.

Специални образователни потребности (СОП) са образователни потребности, които могат да възникнат при деца със сензорни увреждания, физически увреждания, множество увреждания, интелектуални затруднения, езиково-говорни нарушения, специфични нарушения на способността за учене, разстройства от аутистичен спектър, емоционални и поведенчески разстройства, някои хронични заболявания.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

4000, град Пловдив, район Централен, ул. „Д-р Никола Ковачев“ № 7, тел.: 032/643 087,
с втори адрес ул. „Паганини“ № 1, тел.: 032/643 142
email: zora@dg.plovdiv.bg ; <https://zora-plovdiv.com>

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на всички деца, които имат необходимост от такива в ДГ „Зора“, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди. Нашата основна цел е създаване на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, наличие или отсъствие на нарушения в развитието, или с тежки заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

НЕОБХОДИМОСТ, ВИЗИЯ И ЦЕЛЕВА ГРУПА НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕ

Мотивацията на персонала за посрещане на нови предизвикателства поражда необходимост от въвеждане на система в дейностите за подпомогне на екипа за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвими групи.

Предоставянето на равни възможности и приобщаване на децата от уязвими групи е част от визията на детска градина „Зора“ като място, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепяща среда, обхващаща деца от I до IV възрастова група.

За уязвими групи се смятат: деца, които са в риск от социално изключване и маргинализиране поради ограничен достъп до качествено образование и здравни услуги; деца, за които българският език не е майчин, с трудности в обучението, възпитанието и социализацията, от социално-слаби семейства, в неравностойно положение, в риск и др.

ЦЕЛИ:

- Пълноценна социализация на децата от уязвими групи.
- Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.
- Осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всяко дете с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.
- Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация в ДГ.
- Модификация на детската градина, като система, за да отговори на нуждите на всяко дете за приобщаването - предоставяне равни възможности за участие във възпитателно-образователния процес в ДГ.
- Стремение да изграждаме позитивна, подкрепяща среда, равен шанс за развитие на всички деца.
- Пълноценна социализация на деца със специални образователни потребности, с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.
- Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.
- Откриване и развиване на уникални заложби на децата от уязвимите групи.
- Осигуряване на подкрепа за деца с различни затруднения в детската градина, като се повиши сътрудничеството и обменът между педагогическите специалисти и родителите.
- Изграждане на доверие и задълбочаване на контактите учител-родител и последващо сътрудничество за благо на децата.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

4000, град Пловдив, район Централен, ул. „Д-р Никола Ковачев“ № 7, тел.: 032/643 087,
с втори адрес ул. „Паганини“ № 1, тел.: 032/643 142
email: zora@dg.plovdiv.bg ; <https://zora-plovdiv.com>

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Дейности за повишаване компетентностите на учителите за работа с деца от уязвими групи:

- Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.
- Идентификация и проследяване на деца в риск.
- Прилагане на разнообразни педагогически практики насочени към съхраняване и развитие на културната идентичност на деца от етнически малцинства.
- Ранно идентифициране на деца от уязвими групи.
- Ранно оценяване на потребности и превенция на обучителни затруднения.
- Идентифициране на деца със специални образователни потребности.

Дейности за интеграция на деца от уязвими групи в детската градина:

- Създаване на условия за успешна адаптация на деца от уязвими групи и пълноценното им включване в образователния процес - приятелска среда в групите.
- Мотивиране и активно включване на родители в интеграционния процес.
- Провеждане на консултации с родителите/настойници на деца от уязвими групи за подпомагане адаптацията им в детската градина.
- Повишаване на степента на училищна готовност на деца от уязвими групи за осигуряване на равен старт в училище.
- Подобряване на здравния статус на деца от уязвими групи чрез редовно наблюдение на тяхното здравно, физическо и психомоторно развитие.
- Превенция на negliжиране, насилие и други рискове в ранна детска възраст.
- Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции по региони.
- Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Възможност за участие на всяко дете в различни изяви в и извън ДГ.
- Осигуряване на добра материална база.
- Сътрудничество и взаимодействие с други институции.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ :

- Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция.
- Изградена позитивна, подкрепяща среда даваща равен шанс за развитие на всички деца.
- Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.
- Планиране на дейности в групите, насочени към идентифициране на деца в риск .
- Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти.
- Успешно интегрирани деца в мултикултурна образователна среда.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

4000, град Пловдив, район Централен, ул. „Д-р Никола Ковачев“ № 7, тел.: 032/643 087,
с втори адрес ул. „Паганини“ № 1, тел.: 032/643 142
email: zora@dg.plovdiv.bg ; <https://zora-plovdiv.com>

ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА			
ДЕЙНОСТ	СРОК	ОТГОВОРНИК	ЗАБЕЛЕЖКИ
1. Осигуряване на позитивна възпитателно-образователна среда, добър микроклимат в ДГ.	Постоянен	Педагогически специалисти Помощен персонал	
2. Мерки за предоставяне на равни възможности за приобщаване на децата от уязвими групи в ДГ.	Октомври 2023 г.	Комисия за превенция и закрила на деца от уязвими групи	
3. Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие и превенция на обучителни затруднения .	Октомври 2023 г.	Цонка Ташкова Цветелина Стефанова	
4. Идентифициране на децата, които имат необходимост от осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Идентифициране на деца със СОП.	Постоянен	Педагогически специалисти ЕПЛР	
5. Екипна работа на учителите в детските групи	Постоянен	Педагогически специалисти	
6. Превантивни мерки за недопускане отпадане на деца от ДГ.	Постоянен	Директор, Педагог. специалисти	
7. Създаване на подходящи условия в ДГ и достъпна среда за ефективен възпитателно-образователен процес и адекватна подкрепа на всяко дете.	Постоянен	Директор, Педагогически специалисти, мед. сестри помощен персонал	
8. Дейности в детските групи, насочени към идентифициране на деца в риск, работа и консултации с родители.	2023 - 2024 учебна година	Педагогически специалисти Координатор	
9. Планиране и осъществяване на контрол, върху спазването на дейностите и приобщаване на децата от уязвими групи в ДГ и на политиките и дейностите за приобщаване на децата от уязвими групи в детската градина от учителите и мед.сестри	Постоянен	Директор ЕПЛР	
10. Квалификация на педагогическите специалисти.	2023 - 2024 учебна година	Комисия по квалификациите.	

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

4000, град Пловдив, район Централен, ул. „Д-р Никола Ковачев“ № 7, тел.: 032/643 087,
с втори адрес ул. „Паганини“ № 1, тел.: 032/643 142
email: zora@dg.plovdiv.bg ; <https://zora-plovdiv.com>

11. Включване на атрактивни интерактивни методи, онагледява-не и практическа насоченост във основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	2023 - 2024 учебна година	Педагогически специалисти	
12. Планиране и реализиране на възпитателно-образователния процес, ориентиран към потребностите на всяко дете – лично ориентиран подход	2023 - 2024 учебна година	Педагогически специалисти	Индивидуални срещи, съгласно график за провеждане на консултации с родителите в ДГ.
13. Повишаване интереса на децата, чрез участие в мероприятия на детската градина	Постоянен	Директор; Педагог. специалисти; Медицински сестри; Помощен персонал	
14. Консултации на родители за подпомагане адаптацията на деца в детската градина.	2023 - 2024 учебна година	Педагогически специалисти; Координатор	
15. Провеждане на родителски срещи. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността.	2023 - 2024 учебна година	Директор; Педагогически специалисти; Родители	Протоколи от проведени родителски срещи
16. Анализирание на резултатите от обучението по отделните образователни направления, спрямо очакваните резултати / входящ и изходящ мониторинг/	Май 2024 г.	Педагогически специалисти; Координатор	
17. Осъществяване на занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда.	2023 - 2024 учебна година	Директор; Педагогически специалисти; Родители	
18. Повишаване интереса и стимулиране на деца от уязвими групи да участват в различни мероприятия, състезания, конкурси.	2023 - 2024 учебна година	Директор; Педагогически специалисти; Медицински сестри ; Помощник-възпитатели; Родители.	
19. Логопедична подкрепа и консултации	2023 - 2024 учебна година	Логопед	

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

4000, град Пловдив, район Централен, ул. „Д-р Никола Ковачев“ № 7, тел.: 032/643 087,
с втори адрес ул. „Паганини“ № 1, тел.: 032/643 142
email: zora@dg.plovdiv.bg ; <https://zora-plovdiv.com>

ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ:

- Определяне точен брой на децата посещаващи детска градина, които са идентифицират като уязвими групи.
- Процент на отпаднали уязвими деца от детската градина за една учебна година;
- Процент на учителите преминали обучения за работа на теми свързани с интеркултурното образование.
- Съвместна работа с родителите;
- Обхват на деца в допълнителни дейности, културна и спортна програма.

Институционална устойчивост:

- Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван в бъдещи допълнителни дейности за децата.
- Изработеният практически модел ще помага и в бъдеще за решаването на конкретни проблеми сред децата, на ключови въпроси в съвместната дейност и изчистване на пропуски при обучението им.
- Добавяне на новите знания за традиции, обичаи, празници, песни и танци в програмата на детското заведение.

Препратка:

Предоставянето на равни възможности и приобщаването на деца от уязвими групи е част от приобщаващото образование, което представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира образователен процес съобразно потенциала и силните страни на децата.

Приобщаващото образование за децата в детската градина им дава възможност да са част от общността, да получават адекватна подкрепа във възпитателно-образователният процес, да развиват пълния си потенциал, да се чувстват приети и ценени и да преживяват успехи. Приобщаващото образование в детската градина е крачка по пътя за постигане на крайната цел - създаване на приобщаващо общество, което да даде равни възможности за всички деца, да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

Приобщаващото образование в детската градина е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца. То е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие с принципите в ЗПУО.

В началото на учебната година директорът със заповед определя координатор в детската градина, чиято роля е да координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата, дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие на децата. Осъществява мониторинг съвместно с учителите.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

4000, град Пловдив, район Централен, ул. „Д-р Никола Ковачев“ № 7, тел.: 032/643 087,
с втори адрес ул. „Паганини“ № 1, тел.: 032/643 142
email: zora@dg.plovdiv.bg ; <https://zora-plovdiv.com>

Координаторът има следните основни функции:

1. Да обсъжда с учителите в групата в детската градина, техните наблюдения и анализи по отношение на обучението, развитието и участието на деца в дейността на групата .
2. Да обсъжда дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата.
3. Провеждане на регулярни срещи за:
  - а) преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на дете .
  - б) определяне на конкретни дейности за отделни деца , насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
  - в) определяне на конкретни дейности за отделни деца , насочени към превенция на обучителните затруднения.
2. Да координира дейността на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата, включително работата им с родителите;
3. Координира предоставянето на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина
4. Организира и координира дейностите във връзка с провеждането на събеседването и насочването на детето в определена подготвителна група на задължителното предучилищно образование на малолетни и непълнолетни чужденци, търсеци или получили международна закрила, при приемането им за обучение в детска градина .

ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

1. Гарантиране правото на достъп до детската градина на всяко дете най-близо до неговото местоживееене и на правото му на качествено предучилищно образование.
2. Осигуряване на подкрепа за личностно развитие за всяко дете в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения във възпитателно-образователния процес, приобщаването и необходимостта от подходяща подкрепяща среда.
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на децата, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота им и адаптирани към способността им да прилагат усвоените компетентности на практика.
4. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете - индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които детската градина трябва да отговори по подходящ начин, така че то да развие максимално своя потенциал.
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование, гаранции за които са създадените условия за образование на всички деца заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на обучението и участието им в дейността на детската градина.
6. Системен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност,

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

4000, град Пловдив, район Централен, ул. „Д-р Никола Ковачев“ № 7, тел.: 032/643 087,
с втори адрес ул. „Паганини“ № 1, тел.: 032/643 142
email: zora@dg.plovdiv.bg ; <https://zora-plovdiv.com>

използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата.

7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование - детска градина, деца, семейство и общественост.

Настоящата програма е изготвена от Комисия за предоставяне на равни възможности и приобщаване на деца от уязвими групи в ДГ „Зора“.

Обсъдена и приета на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 1 /15.09.2023г., утвърдени със Заповед № РД-09-22/15.09.2023г.

ЕКИП:

Координатор - Генка Гемеджийска

Членове: 1. Снежана Хатинска
2. Милена Трайкова
3. Милена Георгиева

С плана са запознати работещите в ДГ „Зора“.